

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRAZIELLA BEZZINA**

Seduta tat-12 ta' Dicembru, 2012

Talba Numru. 332/2012

**GasamMamo Insurance Limited (C-3143) hekk kif
issurrogata fid-drittijiet ta
l-assikurata taghha Doris Zammit (ID-194861M), sija
bil-polza
u sija bil-ligi, kf ukoll l-istess Doris Zammit**

vs

Kunsill Lokali QORMI

It-Tribunal,

Ra l-Avviz tat-talba li permezz tieghu l-atturi talbu lil dan it-Tribunal sabiex jikkundanna lill-kunsill konvenut sabiex ihallas lill-atturi s-somma ta' elf, mitejn u erbgha u ghoxrin euro u sitta u sittin ewrocentezmi (€1,224.66c), rapprezentanti danni sofferti mill-istess atturi in segwitu ta' incident illi sehħ fil-9 ta' Awissu, 2009 fi Triq il-Belt Valletta, Qormi, meta l-vettura bin-numru tar-registrazzjoni DOR-261 misjuqa minn u proprjeta' ta' l-assikurata tas-

Kopja Informali ta' Sentenza

socjeta' attrici, Doris Zammit, waqghet f'hofra fonda u skabruza illi thalliet fuq wicc it-triq imsemmija, u minghajr senjalagg adegwat, u dana b'negligenza, traskuragni, u nuqqas ta' prudenza da parti tal-kunsill konvenut, li da parti tieghu naqas milli jzomm it-triq in kwistjoni fi stat ta' zamma u manutenzjoni tajba.

L-ammont mitlub jinkludi s-somma ta' hamsa u hamsin ewro (€55.00) mhallsa bhala *Excess* mill-assikurata tas-socjeta' attrici, li minn naha taghha hallset ghad-danni kollha l-ohra peress illi kienet harget polza tat-tip *comprehensive* fir-rigward tal-vettura msemmija.

Interpellat sabiex ihallas permezz ta' ittra ufficjali datata 30 ta' April, 2010, il-kunsill konvenut baqa' inadempjenti u ghalhekk kellhom jigu stitwiti dawn il-proceduri.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittra ufficjali tal-30 ta' April, 2010 u bl-imghaxijiet legali mill-30 ta' April, 2010 sal-gurnata tal-pagament effettiv kontra l-kunsill konvenut illi huwa ngunt ghas-subizzjoni.

Ra r-risposta tal-Kunsill konvenut, li permezz taghha eccepixxa illi, primarjament ghandu tigi eccepita l-kompetenza ta' dan it-Tribunal stante li l-mertu ta' din il-kawza ghandu jigi trattat f'arbitragg mandatorju. Illi t-talbiet attrici ghandhom jigu michuda u dan peress il-kunsill lokali konvenut m'ghandu ebda htija dwar allegat incident u dan peress illi fit-triq indikata la ghmel xoghlijiet wisq inqas naqas milli jaghmel xoghlijiet fil-wicc tal-imsemmija triq. Illi l-atturi ghandhom jippruvaw li sehh l-incident kif jistqarru fl-avviz kif wkoll jippruvaw ir-responsabilita' tal-Kunsill Lokali konvenut ghall-akkadut. Illi minghajr pregudizzju ghal dak eccepit l-atturi ghandhom jippruvaw id-danni minnhom reklamati fl-avviz. Salv eccezzjonijiet ulterjuri. Ghaldaqstant, it-talbiet ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess atturi ngunti ghas-subizzjoni.

Ra d-dokumenti li gew ipprezentati mill-partijiet.

Semgha t-trattazzjoni.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi din is-sentenza tittratta dwar l-eccezzjoni preliminari ta' nuqqas ta' kompetenza *ratione materie* ta' dan it-Tribunal sabiex jaqta' u jiddecidi din il-kawza.

Ikkunsidra,

Illi l-ammont reklamati in forza ta' din l-azzjoni jirrapresenta danni sofferti mill-attrici Doris Zammit konsistenti fi hsara fil-vettura misjuqa minnha meta din '*...waqghet f'hofra fonda...*' waqt li kienet ghaddejja fi Triq il-Belt Valletta, Qormi. Illi in forza ta' din l-azzjoni, l-atturi qed jitolbu rizarciment tad-danni zbarsati sabiex saret it-tiswija fil-karozza.

Illi l-Kunsill konvenut, da parti tieghu jikkontendi illi tali azzjoni, gialadarba tittratta dwar hsara f'vettura, kellha tigi proposta fic-Centru Malti tal-Arbitragg, u dan b'applikazzjoni tal-provvedimenti tal-Artikolu 15 (11) tal-Kapitolu 387 tal-Ligijiet ta' Malta.

Ikkunsidra,

Illi r-Raba' Skeda tal-Kap 387 tal-Ligijiet ta' Malta jistipula illi:

"Kull tilwima civili jew kummercjali, li ma tkunx wahda li jkollha x'taqsam ma' talba ghal danni ghal hsara fil-persuna, li tkun tilwima li torigina minn:

(a) kollizzjoni bejn vetturi, jew

(b) hsara involontarja fil-proprjeta' li tinvolvi l-vetturi..."
ghandha tigi sottomessa ghall-Arbitragg.

Illi l-interpretazzjoni ta' dan il-provvediment tal-Ligi kien, sa ricentement, regolat mill-insenjatament tal-Onorabbli Qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet **Middlesea Insurance p.l.c. noe et vs Gevimida Limited (13/2009 PS)** deciza fit-23 ta' Ottubru, 2009, fejn gie dikjarat kif gej: "*Fil-fehma ta' din il-Qorti, il-ligi kif inhi, rettament interpretata, ma ssostnix il-pretensjoni ta' l-appellanti. Ictu oculi, mill-istess intestazzjoni tas-subparafrasi 1.2, il-kontroversja li l-legislatur jirrizerva b'mod mandatorju lill-Arbitragg huma*

dawk li ghandhom rapport kawzali ma' incidenti ta' traffiku li jikkagunaw dannu materjali fl-istess vetturi jew fil-proprjeta' ta' terzi b'effett tat-tamponament f'dik l-istess proprjeta' minn vettura jew vetturi ko-involti f'dak l-istess incident stradali."

Illi aktar qabel fl-istess sentenza, gie dikjarat ukoll "... *hu sew maghruf illi ghal fini tad-determinazzjoni tal-kompetenza minhabba l-materja rigward ghandu jittiehed ghall-kontenut tat-talba introduttiva mill-parti u tac-cirkustanzi migjuba ghab-bazi taghha, indipendentement mill-fondatezza, o meno, taghha. ... Fondamentalment, l-investigazzjoni mit-Tribunal trid twassal biex mill-gharbiel li jaghmel ta' l-oggett tat-talba, tal-fatti sottostanti, u tad-deduzzjonijiet, jiddetermina jekk prima facie ghandux il-kompetenza proprja li jiddefinixxi l-kwestjoni sottomessa."*

Illi dik il-Qorti kienet tat interpretazzjoni lil dan il-provvediment tal-Ligi fis-sens illi kemm-il darba (i) d-dannu materjali soffert minn min qed jipproponi l-azzjoni huwa fil-vettura involuta fl-incident stradali in kwistjoni, u (ii) tali hsara ggarbet konsegwenza ta' tamponament li sehh fl-istess incident stradali, allura tali azzjoni kellha tigi proposta fic-Centru Malti tal-Arbitragg.

Illi sussegwentement, u dan permezz ta' sentenza moghtija mill-istess Onorabbli Qorti tal-Appell, fl-appell minn award moghti fi proceduri ta' arbitragg, fl-ismijiet **Joseph Ciscaldi vs Nicholas Camilleri (40/2011 RCP)** deciz fid-19 ta' April, 2012, l-interpretazzjoni li nghata lil dan il-provvediment tal-ligi kien aktar wiesa', u dan fis-sens illi kwalunkwe incident li jinvolvi vettura, kemm in kwantu jirrigwarda tamponament bejn zewg vetturi, u kwalunkwe hsara involontarja ohra, li pero' tinvolvi vetturi, l-azzjoni relattiva ghandha tigi proposta permezz ta' arbitragg, u mhux fil-qrati ordinarji. Illi l-Qorti tal-Appell ghamlet referenza, in rigward, ghad-decizjoni li nghatat fil-kawza fl-ismijiet **Thomas Smith Insurance Agency Limited noe vs Mario Borg et (775/07 ISB)** deciza fid-9 ta' Lulju, 2008, fejn gie dikjarat illi; "*Minnaha l-wahda l-iskeda titkellem fuq kollizzjoni bejn vetturi (1.2.a) u minnaha l-ohra titkellem dwar hsara involontarja ohra li pero'*

tinvolvi vetturi (1.2.b) – u minkejja din id-distinzjoni, l-iskeda tpoggi, fil-parametri hemmhekk msemmija, l-obbligu tal-gurisdizzjoni fuq l-Arbitragg fi kwalunkwe miz-zewg kazijiet.”

Illi l-kriterji li gew stabbiliti, permezz ta' din l-istess sentenza, sabiex jigi determinat jekk azzjoni taqax taht il-gurisdizzjoni esklussiva tal-Arbitragg, huma kif gej: “*L-importanti huwa illi sakemm si tratta ta' hsara fuq vettura u ma tinvolvix hsara fuq il-persuna u taqa' fil-limitu ta' ewro 11,646.87, allura l-gurisdizzjoni tat-tilwima taqa' fil-kompetenza esklussiva ta' l-arbitragg.*” Illi l-interpretazzjoni li nghatat lill-iskeda hija fis-sens illi kwalunkwe hsara li tirrizulta f'vettura, irrispettivament minn xi tkun il-kawza ta' tali hsara, u sakemm ma jkunx hemm danni fuq il-persuna, allura tali azzjoni ghall-hlas ta' danni li ma jeccedux is-somma ta' hdax-il elf sitt mija u sitta u erbghin ewro u sebgha u tmenien centezmu (€11,646.87c), ghandha tigi proposta permezz ta' arbitragg.

Illi fid-dawl tal-fatt illi l-Onorabbli Qorti tal-Appell haddnet dan l-insenjament, u minkejja l-fatt illi l-Qrati u Tribunali m'humix marbuta bil-principju tal-precedent, ghal finijiet ta' uniformita' u konsistenza, dan it-Tribunal ma jidhirlux illi ghandu jiddisturba l-posizzjoni addottata mill-Onorabbli Qorti tal-Appell dwar din il-materja, u ghalhekk ser jghaddi sabiex jakkolji din l-eccezzjoni, u jastjeni mis-smiegh ta' din il-kawza.

Ghaldaqstant, it-Tribunal qed jilqa' l-eccezzjoni sollevata mill-Kunsill konvenut dwar in-nuqqas ta' kompetenza tieghu *ratione materie* sabiex jaqta' u jiddecidi din il-kawza, u konsegwentement jiddikjara ruhu mhux kompetenti biex jiehu konjizzjoni tat-talba odjerna u jastjeni milli jkompli s-smiegh tal-istess.

L-ispejjez ikunu a karigu tal-attur.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----